

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

« 29 » 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

підготовки магістрів

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

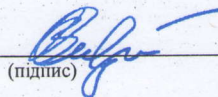
спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Приймак Юлія Олександрівна, к.соц.н., доцент доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від "26" 08 2025 р.
Завідувач кафедри соціології

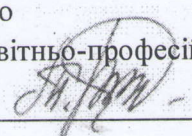

(підпис)

Скворець В.О.
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

 Ратушна Т.О.

(ініціали, прізвище)

2025 рік

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

_____ Т.Ф. Бірюкова

«_____» _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

підготовки магістрів

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Приймак Юлія Олександрівна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № _____ від “___” _____ 2025 р.
Завідувач кафедри соціології

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік



Зв'язок з викладачем:

E-mail: priimakulya@gmail.com

Телефон: 0977301750

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення);

Telegram за номером 0977301750

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія парламентаризму» виступає формування цілісного уявлення студентів щодо теоретичних та практичних засад функціонування парламентаризму в умовах сучасного суспільства через усвідомлення та вивчення основних концепцій соціології парламентаризму та аналізу його впливу на політичну та соціальну системи.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Соціологія парламентаризму» є: дослідити концепції парламентаризму, встановити взаємозв'язок парламентаризму з іншими процесами та інституціями держави та суспільства, з'ясувати переваги представницької демократії, визначити проблеми розвитку парламентаризму в умовах соціальної трансформації українського суспільства, визначити вплив політичних технологій на розвиток соціального інституту парламентаризму, дослідити вплив інституційних засад парламентарної демократії на розвиток України, визначити напрямки та способи трансформації сучасного парламентаризму, як соціальної системи.

Інтерактивний формат курсу, спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних та управлінських наук навичок ефективної усної та письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей майбутніх соціологів.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Сучасна соціологія конфлікту», «Соціокультурний розвиток людства», «Глобалізація: соціологічний аналіз».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	2 год.
Семінарські заняття		
Практичні заняття	12 год.	2 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	66 год.	86 год.
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua Кількість: 2 год. особисті – четвер, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: priimakulya@gmail.com	

Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4647



2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси. СК10. Здатність аналізувати новітні досягнення теоретичної соціології, які є основою для формування критичної соціологічної саморефлексії у процесі пізнання складної соціальної реальності. РН01 Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології. РН02 Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки. РН05 Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах. РН07 Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.	Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання на порівняльний аналіз; відповіді на практичних заняттях; підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів.



3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Парламентаризм як соціальний інститут, простір, система

Вступ до «Соціології парламентаризму»

Предмет, мета та завдання дисципліни. Понятійно-категоріальна база курсу: парламент, парламентаризм, парламентська діяльність, парламентар. Структура навчальної дисципліни. Роль та місце «Соціології парламентаризму» в системі гуманітарних та суспільствознавчих дисциплін. Зв'язок з кротологією та політологією.

Змістовий модуль 2. Генеза соціології парламентаризму, як науки

Розвиток та становлення теорій та практик парламентаризму

Макіавеллізм в політиці та суспільному житті. Специфіка та значення робіт Н.Макіавелі. Концепції громадянського суспільства. Сутність поглядів Т. Гоббса та Дж. Локка, Ж.Ж. Руссо. Принципи розподілу гілок влади в теорії Ш. Монтеск'є. Концепція української державності в творах В. Липинського, М. Грушевського. Міжнародний досвід парламентаризму та шляхи його розвитку.

Змістовий модуль 3. Соціальні детермінанти розвитку та функціонування парламентаризму

Держава та владні інституції в системі парламентаризму.

Держава: сутність, ознаки і функції. Основні концепції походження держави: теологічна, патріархальна, договірна, класова, інші. Вплив форми державного правління та державного устрою на формування представницьких органів. Особливості республіканської та монархічної форм правління. Відмінність парламентаризму в президентській, парламентській, парламентсько-президентській та президентсько-парламентській формах республіканського правління.

Політичні режими та їх вплив на ефективність парламентаризму.

Поняття політичного режиму. Типологія політичних режимів. Порівняльний аналіз демократичного, авторитарного та тоталітарного політичних режимів. Відмінність політичного режиму від політичної системи. Ознаки та характерні риси політичних режимів. Вплив політичного режиму на парламентарну систему. Політичний режим і демократія.

Змістовий модуль 4. Виборчі системи та партійні структури в парламентаризмі

Виборчі системи та парламентаризм.

Визначення та характеристика виборчої системи. Різновиди виборчих систем. Мажоритарна, пропорційна та змішана виборчі системи. Прохідний бар'єр. Імперативний мандат. Класифікація політичних виборів. Президентські, парламентські, місцеві вибори. Перші та повторні вибори. Вибори як інструмент представницької демократії. Головні принципи організації та проведення виборів.

Особливості впливу партійних структур на парламентаризм.

Поняття та типологія політичних партій і партійних структур. Однопартійна система, партія-домініон та партія-гегемон. Дво- та трипартійні структури. Багато- та мультипартійні структури. Шляхи розбудови партійних структур. Парламентаризм та представницькі органи: нові шляхи взаємодії. Класифікація партійної шкали: ліворадикальні, ліві, лівоцентристські, центристські, правоцентристські, праві, право радикальні політичні партії.



4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до «Соціології парламентаризму»	2	0,4	щотижня
2	Тема 2. Розвиток та становлення теорій та практик парламентаризму	2	0,4	щотижня
3	Тема 3. Держава та владні інституції в системі парламентаризму.	2	0,3	щотижня
	Тема 4. Політичні режими та їх вплив на ефективність парламентаризму	2	0,3	щотижня
4	Тема 5. Вибірчі системи та парламентаризм.	2	0,3	щотижня
	Тема 6. Особливості впливу партійних структур на парламентаризм.	2	0,3	щотижня
Разом		12	2	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до «Соціології парламентаризму» 1. Предмет, мета та завдання дисципліни. 2. Понятійно-категоріальна база курсу: парламент, парламентаризм, парламентська діяльність, парламентар. 3. Структура навчальної дисципліни. 4. Роль та місце «Соціології парламентаризму» в системі гуманітарних та суспільствознавчих дисциплін. 5. Зв'язок з кратологією та політологією.	2	0,3	щотижня
2	Тема 2. Розвиток та становлення теорій та практик парламентаризму 1. Макіавеллізм в політиці та суспільному житті. Специфіка та значення робіт Н.Макіавелі. 2. Концепції громадянського суспільства. Сутність поглядів Т. Гоббса та Дж. Локка, Ж.Ж. Руссо. 3. Принципи розподілу гілок влади в теорії Ш. Монтеск'є. 4. Концепція української державності в творах В. Липинського, М. Грушевського (порівняльний аналіз). 5. Міжнародний досвід парламентаризму та шляхи його розвитку.	2	0,3	щотижня
3	Тема 3. Держава та владні інституції в системі парламентаризму.	2	0,4	щотижня

	1. Держава: сутність, ознаки і функції. Основні концепції походження держави: теологічна, патріархальна, договірна, класова, інші. 2. Вплив форми державного правління та державного устрою на формування представницьких органів. 3. Особливості республіканської та монархічної форм правління. 4. Відмінність парламентаризму в президентській, парламентській, парламентсько-президентській та президентсько-парламентській формах республіканського правління.			
	Тема 4. Політичні режими та їх вплив на ефективність парламентаризму. 1. Поняття політичного режиму. Типологія політичних режимів. 2. Порівняльний аналіз демократичного, авторитарного та тоталітарного політичних режимів. 3. Відмінність політичного режиму від політичної системи. Ознаки та характерні риси політичних режимів. 4. Вплив політичного режиму на парламентарну систему. 5. Політичний режим і демократія.	2	0,4	щотижня
4	Тема 5. Виборчі системи та парламентаризм. 1. Визначення та характеристика виборчої системи. 2. Різновиди виборчих систем. Мажоритарна, пропорційна та змішана виборчі системи. Прохідний бар'єр. Імперативний мандат. 3. Класифікація політичних виборів. Президентські, парламентські, місцеві вибори. Перші та повторні вибори. 4. Вибори як інструмент представницької демократії. 5. Головні принципи організації та проведення виборів.	2	0,3	щотижня
	Тема 6. Особливості впливу партійних структур на парламентаризм. 1. Поняття та типологія політичних партій і партійних структур. 2. Однопартійна система, партія-домініон та партія-гегемон. Дво- та трипартійні структури. Багато- та мультипартійні структури. 3. Шляхи розбудови партійних структур. 4. Парламентаризм та представницькі органи: нові шляхи взаємодії. 5. Класифікація партійної шкали: ліворадикальні, ліві, лівоцентристські, центристські, правоцентристські, праві, право радикальні політичні партії.	2	0,3	щотижня
Разом		12	2	

3. Самостійна робота



№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	1. Предмет, мета та завдання дисципліни. 2. Понятійно-категоріальна база курсу: парламент, парламентаризм, парламентська діяльність, парламентар. 3. Структура навчальної дисципліни. 4. Роль та місце «Соціології парламентаризму» в системі гуманітарних та суспільствознавчих дисциплін. 5. Зв'язок з кратологією та політологією.	11	15
2	1. Макіавеллізм в політиці та суспільному житті. Специфіка та значення робіт Н.Макіавелі. 2. Концепції громадянського суспільства. Сутність поглядів Т. Гоббса та Дж. Локка, Ж.Ж. Руссо. 3. Принципи розподілу гілок влади в теорії Ш. Монтеск'є. 4. Концепція української державності в творах В. Липинського, М. Грушевського. 5. Міжнародний досвід парламентаризму та шляхи його розвитку.	11	15
3	1. Держава: сутність, ознаки і функції. Основні концепції походження держави: теологічна, патріархальна, договірна, класова, інші. 2. Вплив форми державного правління та державного устрою на формування представницьких органів. 3. Особливості республіканської та монархічної форм правління. 4. Відмінність парламентаризму в президентській, парламентській, парламентсько-президентській та президентсько-парламентській формах республіканського правління.	11	14
	1. Поняття політичного режиму. Типологія політичних режимів. 2. Порівняльний аналіз демократичного, авторитарного та тоталітарного політичних режимів. 3. Відмінність політичного режиму від політичної системи. Ознаки та характерні риси політичних режимів. 4. Вплив політичного режиму на парламентарну систему. 5. Політичний режим і демократія.	11	14
4	1. Визначення та характеристика виборчої системи. 2. Різновиди виборчих систем. Мажоритарна, пропорційна та змішана виборчі системи. Прохідний бар'єр. Імперативний мандат. 3. Класифікація політичних виборів. Президентські, парламентські, місцеві вибори. Перші та повторні вибори. 4. Вибори як інструмент представницької демократії. 5. Головні принципи організації та проведення виборів.	11	14
	1. Поняття та типологія політичних партій і партійних структур. 2. Однопартійна система, партія-домініон та партія-гегемон. Дво- та трипартійні структури. Багато- та мультипартійні структури. 3. Шляхи розбудови партійних структур. 4. Парламентаризм та представницькі органи: нові шляхи взаємодії. 5. Класифікація партійної шкали: ліворадикальні, ліві, лівоцентристські, центристські, правоцентристські, праві, праворадикальні політичні партії.	11	14
Разом		66	86

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 1 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Значення парламентаризму, як соціального феномену у сучасному соціумі	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
	есе	Практичне заняття 1 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Науковий зв'язок соціології парламентаризму з кратологією політологією.	Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал	6
2	есе	Практичне заняття 2 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Специфіка та значення робіт Н.Макіавелі у розвитку соціології парламентаризму 2. Концепції громадянського суспільства	Есе (2 завдання): Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал	12
	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 2 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Розкрийте принципи розподілу гілок влади в теорії Ш. Монтеск'є. 2. Охарактеризуйте концепції української державності в творах В. Липинського та М. Грушевського.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
3.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 3 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Держава: сутність, ознаки і функції. Основні концепції походження держави: теологічна, патріархальна, договірна, класова, інші. 2. Вплив форми	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6

		державного правління та державного устрою на формування представницьких органів.		
	есе	Особливості республіканської та монархічної форм правління	Есе: (2 завдання) Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал	12
4.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 3 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Класифікація політичних виборів	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Шляхи розбудови партійних структур. 2. Парламентаризм та представницькі органи: нові шляхи взаємодії.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
Усього за змістові модулі	4			60



5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Тестування	Питання для підготовки розміщені на платформі Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10.	20
		Тестування передбачає обмежену у часі (60 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Правильна відповідь оцінюється у 2 бали. Письмова відповідь на 4 запитання з наявного переліку до заліку (за вибором викладача)	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національної шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		



9. Рекомендована література

Основні джерела:

1. Зозуля О. І. Парламентська реформа в Україні: виклики та перспективи : монографія. Одеса : Олді+, 2023. 331 с.
2. Батанов О. В., Крусян А. Р., Скрипнюк О. В., Шемшученко Ю. С. Конституційно-правові та теоретичні засади модернізації українського парламентаризму в умовах реалізації європейського вибору: монографія. Київ, Юрінком інтер, 2025. 444с.
3. Савка І. І. Парламентський контроль як основа цивільного контролю над сектором безпеки та оборони держави *Публічне управління і адміністрування в Україні*, № 12, 2019. С. 63-68.
4. Парламентаризм: навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: А. М. Прохоренко, А. В. Пехник; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 52 с. URL : <https://hdl.handle.net/11300/25689>

Додаткові джерела:

1. Гетьман А. П. Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього : зб. матеріалів XXII Всеукр. наук. конф. Харків : Право, 2020. 409 с.
2. Головатий М. Ф. Соціологія політики. Київ : МАУП, 2003. 473 с.
3. Гошовська В. А. Парламентаризм як особлива система публічного управління : моног. / за заг. ред. Л. Г. Комахи та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. С. 11–56.
4. Гошовська В. А., Ткаченко В. М., Кравчук Р. І. Парламентаризм : підручник. Київ : НАДУ, 2016. 672 с.
5. Крейденко В. В. Парламент і парламентаризм в Україні: державно-управлінські та політико-правові аспекти. *Вісник Херсонського нац. техн. ун-ту*. 2024. № 3(90). С. 23-27.
6. Осіпов Г. В., Романович-Желябовський М. Г. Соціологія влади : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 212 с.
7. Прокоп Н. М. Парламентаризм і виборче право в теоретичній спадщині митрополита А. Шептицького. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 17 т. 1. С. 60–63.
8. Савка І. І. Парламентський контроль як основа цивільного контролю над сектором безпеки та оборони держави. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2019. № 12. С. 63–68.
9. Савчук Л. С. Молодіжний парламентаризм як інституційна форма участі молоді у процесі прийняття рішень: досвід ЄС та України. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2018. № 2. С. 17–24.
10. Селіна К. Український парламентаризм: аспекти взаємодії в умовах кризової нестабільності. *Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. Серія: Політологія. Соціологія. Філософія*. Ужгород : «Говерла», 2015. Вип. 1(18). С. 216–218.
11. Сенченко М. Парламентаризм і демократія – тотальна дезінформація людства. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 2. С. 3–5.

Інформаційні ресурси:

1. Проблеми розвитку соціологічної теорії: концептуальні стратегії дослідження соціальних наслідків пандемії COVID-19 : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 груд. 2020 р. (м. Київ) / за ред. Л. Малес, Ю. Савельєва, О. Боровського, І. Набруско. Київ : Наукова столиця, 2021. 154 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0057873.pdf>.
2. Соболевська М. О. Генеза та розвиток поняття "соціальна інтеграція" в соціологічній теорії: від класики до сучасності. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2015. № 3(1) (28). С. 13–19. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2017/skachano/aktualproblemspp/apspp2015v3n1/4.pdf>.
3. Framing Social Theory : Reassembling the Lexicon of Contemporary Social Sciences / edited by P. Rebughini, E. Colombo. London : Routledge, 2023. 174 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050761.pdf>.
4. From Conventionality to Social Authenticity : Heidegger's Anyone and Contemporary Social Theory / edited by H. B. Schmid, G. Thonhauser. Cham : Springer, 2017. 278 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048068.pdf>.

5. Moebius S. Sociology in Germany : A History. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 222 p.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048050.pdf>.



10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу pryimakyulia@gmail.com У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.



ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.